

Evoluția pieței: Fructe comestibile (CN 08) — 2015–2025

Introducere

Acest raport analizează dinamica schimburilor comerciale ale Uniunii Europene cu statele non-UE pentru fructele comestibile (codul vamal CN 08) în perioada 2015–2025. Pe baza datelor disponibile, sunt evidențiate tendințele majore: adâncirea deficitului comercial, creșterea dependenței de importuri, reconfigurarea geografiei partenerilor și specializarea intracomunitară pe segmente de produs.

1. Adâncirea deficitului comercial și creșterea alarmantă a dependenței de importuri

Valoarea importurilor a urcat cu 67,1 %, iar exporturile au avansat cu doar 20,3 %, ceea ce a dublat deficitul comercial al UE, care a ajuns la 20,6 miliarde EUR în 2025.

Evoluția comerțului total arată o dinamică puternic divergentă. În timp ce valoarea importurilor a crescut de la 16,54 miliarde EUR la 27,64 miliarde EUR, exporturile au urcat de la 5,87 miliarde EUR la 7,07 miliarde EUR, rezultând o adâncire a deficitului de la -10,67 miliarde EUR la -20,57 miliarde EUR (–92,8 %).

Prețul mediu al exporturilor a crescut cu 73,3 %, compensând doar parțial scăderea volumelor exportate cu 30,6 %.

Cantitățile exportate au scăzut de la 5,55 milioane tone la 3,85 milioane tone, în timp ce prețul unitar a urcat de la 1.059 EUR/tonă la 1.836 EUR/tonă. Aceasta reflectă o orientare către fructe cu valoare adăugată superioară, dar și o reducere a capacității de ofertă pe unele segmente tradiționale.

Rata de dependență netă de importuri a explodat de la 28,2 % (2015) la 65,4 % (2024), semnalând o vulnerabilitate structurală accentuată.

Indicatorul dependenței nete de importuri a sărit de la 28,2 % la 65,4 %, ceea ce înseamnă că peste două treimi din cererea internă aparentă este acoperită prin importuri nete. În aceeași perioadă, intensitatea comerțului a urcat la 77,9 %, confirmând integrarea profundă a pieței UE în fluxurile globale de fructe.

Producția internă a crescut semnificativ (+75,6 % cantitativ, +340,5 % valoric), însă nu a putut acoperi cererea suplimentară.

Datele de producție arată o evoluție pozitivă: de la 787,6 milioane unități în 2015 la 1,48 miliarde unități în 2024, iar valoarea producției a urcat de la 1,27 miliarde EUR la 3,19 miliarde EUR. Cu toate acestea, creșterea cererii interne și preferința pentru fructe exotice au amplificat recurgerea la importuri.

2. Reconfigurarea geografiei comerciale și volatilitatea fluxurilor cu partenerii non-UE

Importurile s-au diversificat, cu creșteri spectaculoase din Peru (+318,4 %) și Africa de Sud (+111,0 %), în timp ce Turcia a stagnat relativ (+4,3 %).

Concentrația importurilor, măsurată prin HHI, a scăzut de la 633 la 566 (–10,6 %), indicând o diversificare a surselor de aprovizionare. Cele mai mari creșteri în valoare le-au înregistrat Peru (de la 0,60 la 2,53 miliarde EUR) și Africa de Sud (de la 1,10 la 2,31 miliarde EUR), urmate de Columbia (+84,0 %) și Ecuador (+73,4 %). Turcia, deși rămâne un partener major, a avut o dinamică modestă, de la 1,88 la 1,96 miliarde EUR.

La export, Regatul Unit s-a menținut principalul partener, Belarus s-a prăbușit, iar Ucraina a devenit o destinație emergentă puternică.

Structura exporturilor relevă o stabilitate a livrărilor către Regatul Unit (2,36 → 2,31 miliarde EUR, –1,8 %), o prăbușire a exporturilor către Belarus (0,37 → 0,16 miliarde EUR, –57,6 %, pe fondul sancțiunilor) și o creștere remarcabilă către Ucraina (+181,1 %, la 0,23 miliarde EUR). Creșteri solide s-au observat și spre Elveția (+67,5 %) și Norvegia (+41,4 %).

Fluxurile cu anumiți parteneri au fost extrem de volatile, iar șocuri de preț notabile au afectat importurile din Panama și exporturile către Kazahstan.

Coeficienții de variație la import arată o instabilitate ridicată pentru Egipt (CV 0,43), Peru (0,29), Maroc (0,19) și Africa de Sud (0,18). La export, volatilitatea maximă a fost înregistrată pentru Belarus (CV 0,71), Egipt (0,35) și Emiratele Arabe Unite (0,35). Analiza șocurilor evidențiază un șoc de preț major la importurile din Panama în 2017 (+92,3 % față de prețul de bază) și o creștere anormală a prețului la exporturile către Kazahstan în 2020 (+34,9 %), însoțită de o scădere a volumului.

3. Specializarea intracomunitară și polarizarea pe segmente de produs: de la fructe proaspete la nuci și tropicale

Statele sudice și Țările de Jos domină comerțul cu fructe, reflectând avantaje comparative puternice.

Conform specializării exporturilor, Grecia (RSCA 0,69), Spania (0,66), Portugalia (0,35), Țările de Jos (0,31) și Italia (0,12) sunt cele mai specializate state membre în comerțul cu fructe. Spania (28 % din valoarea exporturilor extra-UE) și Țările de Jos (28 %) concentrează peste jumătate din livrări, iar sudul Europei contribuie esențial la oferta de fructe proaspete. La polul opus, Irlanda, Malta, Finlanda sau Danemarca au un RSCA puternic negativ.

Importurile UE sunt dominate de banane, citrice, fructe tropicale și nuci, în timp ce exporturile se bazează pe mere, citrice și fructe de pădure.

Structura pe subcapitole CN în 2025 dezvăluie profiluri distincte. Tabelele de mai jos rezumă principalele șapte segmente pentru importuri și exporturi, conform datelor disponibile.

Importuri extra-UE (2025) – primele 7 subcapitole după valoare

Subcapitol	Descriere	Cantitate (mii tone)	Valoare (mld. EUR)	Preț mediu (EUR/tonă)
0802	Alte nuci proaspete sau uscate	869,5	5,98	6 880
0804	Avocado, mango, ananas, curmale etc.	2 380,5	4,63	1 946
0803	Banane, inclusiv plantains	5 528,7	3,75	679
0805	Citrice proaspete sau uscate	2 293,5	2,41	1 049
0806	Struguri proaspeți sau uscați	893,0	2,10	2 348
0811	Fructe congelate	834,3	1,76	2 109
0807	Pepeni și papaia proaspeți	866,5	0,82	944

Exporturi extra-UE (2025) – primele 7 subcapitole după valoare

Subcapitol	Descriere	Cantitate (mii tone)	Valoare (mld. EUR)	Preț mediu (EUR/tonă)
0808	Mere, pere și gutui proaspete	1 335,0	1,36	1 019
0810	Căpșuni, zmeură, coacăze și alte fructe comestibile	498,9	1,76	3 530
0805	Citrice proaspete sau uscate	729,2	0,89	1 215
0804	Avocado, mango, ananas, curmale etc.	257,5	0,61	2 362
0809	Caise, cireșe, piersici, prune proaspete	233,6	0,50	2 115
0806	Struguri proaspeți sau uscați	178,3	0,48	2 701
0807	Pepeni și papaia proaspeți	309,8	0,28	916

Se observă o polarizare clară: importurile sunt dominate cantitativ de banane și fructe tropicale, în timp ce valoric segmentul nucilor (0802) deține o pondere foarte mare datorită prețului unitar ridicat (6 880 EUR/tonă). Exporturile UE se concentrează pe fructe proaspete de sezon (mere, citrice, fructe cu sâmburi) și pe fructe de pădure (0810), unde prețul mediu de peste 3 500 EUR/tonă reflectă cererea internațională pentru produse cu valoare adăugată mare.

Prețurile medii ilustrează diferențe structurale majore între segmente.

La import, prețul nucilor este de circa cinci ori mai mare decât cel al bananelor, iar la export, fructele de pădure și strugurii au prețuri unitare de peste 2 500 EUR/tonă, comparativ cu doar 1 019 EUR/tonă pentru mere. Această ierarhie confirmă specializarea UE pe produse cu preț superior, care compensează o parte din dezechilibrul volumetric.

Concluzie

Comerțul UE cu fructe comestibile a traversat o transformare profundă în perioada 2015–2025. Deficitul comercial s-a dublat, iar dependența de importuri a depășit 65 %, în pofida unei producții interne în creștere. Sursele de aprovizionare s-au diversificat, cu un avans remarcabil al Peru și Africii de Sud, iar destinațiile exporturilor s-au reorientat, Ucraina devenind o piață emergentă. Volatilitatea unor parteneri și șocurile de preț punctuale rămân riscuri importante. La nivel intra-UE, specializarea este puternic concentrată în statele sudice și Țările de Jos, iar structura pe produse arată o complementaritate între importurile de fructe tropicale și nuci și exporturile de fructe proaspete și de pădure de înaltă valoare. Perspectivile sectorului depind de evoluția cererii interne, de reziliența lanțurilor de aprovizionare și de capacitatea producătorilor europeni de a se diferenția prin calitate.

Generat la 2026-07-24 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.